

Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

K obecně závazné vyhlášce, kterou se stanovuje statut územně členěného statutárního města

Taxativní výčet statutárních měst, tj. měst, které mohou upravit své vnitřní poměry a územní členění statutem, je dán paragrafem 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Statut je vydáván formou obecně závazné vyhlášky statutárního města. Teprve na základě této skutečnosti se stávají statutární města územně členěnými statutárními městy. Statutem upravuje své vnitřní poměry také hlavní město Praha, které však v důsledku speciální zákonné úpravy svého postavení (zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů) není územně členěným statutárním městem.

Území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy. Městská část či městský obvod je v České republice podle zákona o obcích označení samosprávných částí územně členěných statutárních měst. Obě označení jsou z hlediska zákona rovnocenná, zastupitelstvo statutárního města může zvolit kterékoliv z nich. Městský obvod nelze považovat za obec ani není obcí postaven naroveň; je tzv. "**organizační jednotkou města**". Jeho podřízené postavení vůči městu vyplývá také ze skutečnosti, že obvod může být zřízen nebo zrušen pouhým rozhodnutím zastupitelstva v případě, že ve lhůtě 30 dnů od zveřejnění rozhodnutí nenásleduje návrh na místní referendum v této věci (§ 20 odst. 1 zákona o obcích). Rozhodnutí obsahuje stejné náležitosti jako dohoda o sloučení obcí. Veškerá působnost obvodu je založena na vůli zastupitelstva města mu takovou působnost svěřit. Prakticky je možné rozdělit na městské části či obvody celé území města nebo dát tento druh samosprávy jen některým místním částem.

Ve statutu statutární město mj. stanoví pravomoc orgánů městských obvodů a městských částí na úseku samostatné a přenesené působnosti. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Obdobně to platí také o městské části (§ 5 odst. 2 zákona o obcích). Demonstrativní výčet věcí v samostatné působnosti statutárního města, které lze statutem svěřit městskému obvodu (městské části), je uveden v ustanoveních § 131

a § 133 zákona o obcích. Ze zákona však městským obvodům (městským částem) nenáleží vydávání obecně závazných vyhlášek a nařízení (§ 134 odst. 2 zákona o obcích).

Co se týče vymezení výkonu přenesené působnosti orgány statutárního města a orgány městských částí nebo městských obvodů, tak dle § 139 odst. 1 zákona o obcích *orgány statutárních měst vykonávají přenesenou působnost, která je zákonem svěřena pověřeným obecním úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.* Dle § 139 odst. 2 věty první zákona o obcích *orgány městských obvodů a městských částí vykonávají přenesenou působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají orgány obcí.* Z toho tedy vyplývá, že není smysluplné, aby statutární město ve statutu nadbytečně znovu tyto působnosti vymezovalo, neboť jejich výkon je založen přímo zákonem.

Statutární město však může statutem určit městské obvody a městské části, jejichž orgány budou vykonávat zcela nebo zčásti přenesenou působnost svěřenou zvláštními zákony pověřeným obecním úřadům, popřípadě některou přenesenou působnost svěřenou zvláštními zákony obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. To znamená, že statut může svěřit městským obvodům (městským částem) pravomoci, které podle § 139 odst. 1 zákona o obcích přináleží statutárnímu městu, a to bez nutnosti splnění dalších podmínek, městským obvodům, resp. městským částem.

Naopak převést pravomoc z městského obvodu či městské části na statutární město či jiný městský obvod či městskou část, lze statutem jen tehdy, je-li to účelné a se souhlasem dotčeného (kterému se pravomoc odebírá) městského obvodu nebo městské části. Souhlas by měl být vysloven prvotně usnesením rady městského obvodu nebo městské části.

Územně členěnému statutárnímu městu se při svěřeni kompetencí městským obvodům (městským částem) nabízejí v podstatě tyto možnosti:

- a) statutární město svěří pravomoci orgánům městských obvodů (městských částí) statutem ve formě **odkazu na příslušná ustanovení** právních předpisů nebo
- b) předpis bude obsahovat **konkrétní a úplný výčet** pravomocí, svěřených orgánům městských obvodů (městských částí).

Druhou variantu považujeme za praktičtější a lépe naplňující smysl statutu, kterým je určení přesouvaných kompetencí a jejich rozsahu.

Vydávání usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů městských obvodů (městských částí) podléhá doзору i kontrole magistrátu územně členěného statutárního města (§ 127 a § 129 odst. 2 zákona o obcích).

-
- tento materiál popisuje právní stav ke dni zpracování (aktualizace);
 - právní názor uvedený v tomto materiálu není právně závazný, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze soud
-